

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Ndob/37/2025
Identifikačné číslo spisu:	3125207415
Dátum vydania rozhodnutia:	19.11.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivana Nemčeková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:3125207415.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivany Nemčekovej a členiek senátu JUDr. Andrey Moravčíkovej, PhD. a JUDr. Aleny Poláčkovej, PhD., v spore žalobcu KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00 585 441, zastúpeného advokátskou kanceláriou FELIX NEUPAUER & PARTNERS, s. r. o., so sídlom Šoltésovej 7325/14, 811 08 Bratislava, IČO: 56 711 832, proti žalovanému EDY Personal Management s. r. o., so sídlom Zochova 6-8, 811 03 Bratislava, IČO: 36 265 403, o zaplatenie 67,88 eur s príslušenstvom, vedenom na Mestskom súde Bratislava III pod sp. zn. 75Cb/75/2025, o nesúhlase Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Trenčín, takto

rozhodol:

Príslušným súdom na konanie v spore je Mestský súd Bratislava III.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trenčín dňa 14.07.2025 postúpil spor na prejednanie a rozhodnutie Mestskému súdu Bratislava III z dôvodu, že ide o obchodnoprávny spor, pričom kauzálnu príslušnosť súdom na jeho prejednanie a rozhodnutie je pre obvod Krajského súdu v Bratislave Mestský súd Bratislava III.

2. Mestský súd Bratislava III s postúpením sporu nesúhlasil a namietol, že nie je súdom príslušným na prejednanie a rozhodnutie sporu. Nesúhlas s postúpením odôvodnil tým, že dôvodom pre postúpenie sporu bola namietaná kauzálna nepríslušnosť, avšak v spojení s určením miestnej príslušnosti podľa sídla žalovaného, ktoré sa nenachádza v obvode Krajského súdu v Trenčíne, ale v obvode Krajského súdu v Bratislave. Na základe toho súd predkladajúci spis uviedol, že za otázku kauzálnej príslušnosti nemožno vnímať to, podľa ktorého písma v § 22 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej tiež „CSP“) sa v posudzovanej veci, v nadväznosti na miestnu príslušnosť súdu, určí príslušný súd. Otázkou kauzálnej príslušnosti je posúdenie, či sa vôbec § 22 CSP má aplikovať, teda či v posudzovanej veci ide o obchodnoprávny spor. Okresný súd Trenčín, ktorý je kauzálnu príslušnosť súdom na riešenie obchodnoprávnych sporov podľa § 22 písm. h) CSP, nemal vec postupovať na Mestský súd Bratislava III, keďže neboli splnené podmienky na skúmanie miestnej nepríslušnosti, nakoľko žalovaný neuplatnil námietku miestnej nepríslušnosti a nejedná sa ani o konanie, kde je daná výlučná miestna príslušnosť.

3. Z vyššie uvedených dôvodov Mestský súd Bratislava III predložil súdny spis Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) ako súdu spoločne nadriadenému obom súdom podľa § 43 ods. 2 CSP na rozhodnutie o (kauzálnu) príslušnosti.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“), ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Trenčín a Mestskému súdu Bratislava III na rozhodnutie o príslušnosti (§ 43 ods. 2 CSP), po preskúmaní okolností sporu o príslušnosť, dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Trenčín, nie je dôvodný.

5. Podľa § 22 CSP na konanie v obchodnoprávných sporoch sú príslušné

- a) Mestský súd Bratislava III pre obvod Krajského súdu v Bratislave,
- b) Mestský súd Košice pre obvod Krajského súdu v Košiciach,
- c) Okresný súd Banská Bystrica pre obvod Krajského súdu v Banskej Bystrici,
- d) Okresný súd Nitra pre obvod Krajského súdu v Nitre,
- e) Okresný súd Prešov pre obvod Krajského súdu v Prešove,
- f) Okresný súd Trenčín pre obvod Krajského súdu v Trenčíne,
- g) Okresný súd Trnava pre obvod Krajského súdu v Trnave,
- h) Okresný súd Žilina pre obvod Krajského súdu v Žiline.

6. Podľa ustanovenia § 36 ods. 1 a 2 CSP, konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania, takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

7. Podľa ustanovenia § 40 CSP, súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednávania sporu.

8. Podľa ustanovenia § 43 ods. 1 CSP, ak súd postupom podľa § 40 a § 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená.

9. Podľa ustanovenia § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

10. Podľa ustanovenia § 2 ods. 3 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, sídlom Mestského súdu Bratislava III je mesto Bratislava; jeho obvod tvorí územný obvod okresov Bratislava I, Bratislava II, Bratislava III, Bratislava IV a Bratislava V.

11. Podľa ustanovenia § 3 ods. 2 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, sídlom Krajského súdu v Bratislave je mesto Bratislava; jeho obvod tvoria obvody a) mestských súdov podľa § 2 ods. 1 až 4, b) Okresného súdu Malacky, c) Okresného súdu Pezinok.

12. Podľa ustanovenia § 261 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej tiež „ObZ“), táto časť zákona upravuje záväzkové vzťahy medzi podnikateľmi, ak pri ich vzniku je zrejme s prihliadnutím na všetky okolnosti, že sa týkajú ich podnikateľskej činnosti.

13. Podľa § 261 ods. 8 ObZ, pri použití tejto časti zákona podľa odsekov 1 a 2 je rozhodujúca povaha účastníkov pri vzniku záväzkového vzťahu.

14. Vo vzťahu k tvrdeniu Mestského súdu Bratislava III, že v tomto prípade sa de facto nejedná o spor o kauzálnu príslušnosť, ale ide o spor o príslušnosť miestnu, je potrebné uviesť, že k definovaniu

kauzálnej príslušnosti sa najvyšší súd už skôr vyjadril v uznesení z 29. januára 2019, sp. zn. 5Ndob/2/2019 tak, že osobitná úprava kauzálnej príslušnosti v ust. § 22 až 33 CSP je úprava obsahujúca kritériá určenia príslušného súdu, ktoré s ohľadom na predmet konania určujú ako jediný oprávnený vo veci konať takto vymedzený súd aj pre prípad, že by bola inak založená podľa všeobecných ustanovení týkajúcich sa miestnej príslušnosti príslušnosť iného prvoinštančného súdu. Má tak povahu prioritnej voči všetkým ostatným do úvahy prichádzajúcim vymedzeniam príslušnosti. Z uvedeného vyplýva, že tak ako to zreteľne vyplýva aj zo systematiky CSP, je potrebné medzi uvedenými druhmi príslušností rozlišovať a nezamieňať či (účelovo) stotožňovať kauzálnu príslušnosť súdu s jeho miestnou príslušnosťou. Preto aj spor o príslušnosť medzi dvomi kauzálnymi súdmi uvedenými v § 22 CSP, je spor o príslušnosť kauzálnu. Rozhodujúce je, že Civilný sporový poriadok definuje kauzálnu príslušnosť súdu v § 22 samostatne (pod písm. a/ až h/) vždy pre určený okresný/mestský súd pre obvod konkrétneho krajského súdu. Ak teda sídlo žalovaného spadá do obvodu Krajského súdu v Bratislave, je pre konanie a rozhodovanie v obchodnoprávných sporoch podľa § 22 písm. a) CSP stanovená výlučne kauzálna príslušnosť Mestského súdu Bratislava III.

15. V predmetnom spore sa žalobca (poisťovateľ) domáha voči žalovanému (poistník), nároku na úhradu časti (neuhradeného) poistného z povinného zmluvného poistenia podľa ust. § 11 ods. 11 a 12 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej aj „zákon o PZP“) za určené poistné obdobie, vyplývajúce z poistnej zmluvy č. 6619840449.

16. Konanie o predmetnom peňažnom nároku, vzniknutého v dôsledku neuhradenia poistného z uzatvorenej poistnej zmluvy, bolo začaté dňom doručenia žaloby spolu s návrhom na vydanie platobného rozkazu Okresnému súdu Trenčín dňa 24.06.2025. Právna úprava účinná od 01.06.2023 upravuje v § 22 CSP kauzálnu príslušnosť súdov v obchodnoprávných sporoch. To, či spor možno definovať ako obchodnoprávny, závisí predovšetkým od právnej povahy (právneho statusu) strán a ich vzťahu, z ktorého spor vznikol. Z ust. § 489 Občianskeho zákonníka vyplýva, že záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone. Z dikcie ustanovenia § 261 ods. 1 ObZ je zrejmé, že na to, aby sa určitý záväzkový vzťah mohol kvalifikovať ako obchodnoprávny, musí byť okrem požiadavky kladenej na povahu subjektov daného vzťahu splnená aj požiadavka povahy záväzku k momentu jeho vzniku.

17. V predmetnom konaní vystupujú ako strany sporu dve obchodné spoločnosti zapísané v obchodnom registri, z čoho vyplýva, že podmienka povahy strán sporu je splnená, nakoľko ide o podnikateľov v zmysle § 2 ods. 2 písm. a) ObZ.

18. V danom spore sa žalobca (poistiteľ) domáha voči žalovanému (poistník) nároku na úhradu poistného titulom poistnej zmluvy uzatvorenej podľa zákona o PZP. Z priloženej poistnej zmluvy vyplýva, že poistenie sa vzťahuje na motorové vozidlo, ktorého vlastníkom je žalovaný. Z výpisu z obchodného registra je zrejmé, že žalovaná obchodná spoločnosť má evidovaný ako predmet činnosti (okrem iného) aj sprostredkovanie v oblasti dopravy, prenájom dopravných prostriedkov, nákladnú cestnú dopravu vykonávanú vozidlami do celkovej hmotnosti 3,5 t vrátane prípojného vozidla. Je teda možné konštatovať, že poistná zmluva bola uzatvorená za účelom poistenia motorového vozidla žalovaného, prostredníctvom ktorého dochádza k realizovaniu predmetu podnikateľskej činnosti žalovaného, a teda sa priamo týka podnikateľskej činnosti žalovaného. Žalobcov predmet podnikateľskej činnosti spočíva vo vykonávaní činnosti samostatného agenta v sektore poistenia, z čoho je zrejmé, že uzatváranie poistných zmlúv je jedným z predmetov podnikateľskej činnosti žalobcu. Z uvedeného vyplýva, že záväzkový vzťah medzi stranami sporu, podnikateľmi, ktorý tvorí základ pre žalobou uplatnený nárok, sa (k momentu jeho vzniku) týka ich podnikateľskej činnosti, čím sú splnené podmienky pre charakterizovanie tohto záväzku ako záväzku obchodnoprávneho podľa § 261 ods. 1 ObZ. Rovnaký záver bol prijatý v obdobnej veci vedenej pod sp. zn. 5Ndob/14/2024.

19. Skutočnosť, že problematika poistných zmlúv nie je zakotvená v Obchodnom zákonníku, nemá vplyv na povahu vzniknutého záväzkového vzťahu. V zmysle citovaného ustanovenia § 1 ods. 2 ObZ, ak

niektoré otázky týkajúce sa obchodného záväzkového vzťahu nemožno riešiť podľa ustanovení Obchodného zákonníka, riešia sa podľa predpisov občianskeho práva. Aplikovanie predpisov občianskeho práva teda nemá vplyv na povahu vzniknutého obchodnoprávneho záväzku.

20. Žalobca a žalovaný sú podnikateľmi a žalobou uplatnený nárok je vyvodzovaný z ich vzájomného záväzkového vzťahu, ktorý má obchodnoprávny charakter. Z vyššie uvedeného je možné uzavrieť, že predmetný spor má charakter obchodnoprávny. Preto na jeho prejednanie je daná kauzálna príslušnosť súdu podľa § 22 písm. a) CSP, nakoľko sídlo žalovaného bolo v čase začatia konania evidované na adrese v obvode Krajského súdu v Bratislave. Na základe toho najvyšší súd konštatuje, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu nie je dôvodný.

21. Keďže v danom prípade bolo najvyšším súdom zistené, že ide o obchodnoprávny spor, pričom sídlo žalovaného bolo v čase začatia konania evidované na adrese v obvode Krajského súdu v Bratislave, je zrejmé, že postup Okresného súdu Trenčín, ktorým postúpil spor Mestskému súdu Bratislava III ako súdu kauzálnu príslušnému, bol správny.

22. Na základe vyššie uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Trenčín dôvodný nie je, a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

23. Rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.